

In het malarialab
'Ik haat jeuk'

Wiskundemeiden deel 2
'Het is verrekte moeilijk'

Carolus voor de rechter
Studentengrap ontspoord

Jaargang 8 • nummer 8 • 6 december 2007

ONAFHANKELIJK MAGAZINE VAN DE RADBOUD UNIVERSITEIT NIJMEGEN

NO

X

Huisfeest!

Universitair Taal- en Communicatiecentrum Nijmegen

utn

Voornemens, inzake, temeer daar...

of:

van plan, over, vooral omdat?

Schrijft ú Raak Radbouds?

Kijk voor ons aanbod schrijftrainingen en onze tekstservice op www.ru.nl/utn

Voor schrijftips kijk op www.ru.nl/raakradbouds

UTN, Erasmusplein 1, 6525 HT, Nijmegen
T 024 - 361 21 59 E utnsecr@let.ru.nl www.ru.nl/utn

Het Universitair Taal- en Communicatiecentrum Nijmegen maakt deel uit van de Radboud Universiteit Nijmegen

Bij ons hebben studenten meer voordeel!

Nu een 2-jarig Hi €20 Abonnement voor maar

€16
per maand

- Betalen als je stufi binnen is
- Je abonnement pauzeren als je voor studie/stage naar het buitenland gaat

Ga naar hi.nl/studenten of bel 0800-0346

Welkom bij de **hi Society**

Zaterdag 15 december

Open dag op locatie van 11.00 tot 13.00 uur

Ubbergseveldweg 101-103 te Nijmegen

42 LUXE APPARTEMENTEN OP TOPLOCATIE

Porta Romanum wordt gerealiseerd in Nijmegen-Oost aan de Ubbergseveldweg nabij het Kopse Plateau. Dit gebied kenmerkt zich door haar rustige en groene karakter en ligt dicht bij de vele voorzieningen die de stad u biedt.

Het nieuwbouwproject omvat 42 luxe appartementen met een grote diversiteit aan indelingen en oppervlakten. Het plan kenmerkt zich door een hoog afwerkingsniveau met oog voor details. Onderdeel van het gebouw is het atrium; een ruim, overdekt en licht binnenplein. Dit atrium is alleen voor bewoners toegankelijk. Rondom het appartementengebouw komt een onder architectuur aangelegde tuin met visualisaties van de Romeinse historie.

Verkoopprijzen vanaf € 288.000,- tot € 745.000,- v.o.n.

Verkoop & Informatie

Oranjesingel 58 • 6511 NX Nijmegen
Telefoon: 024 - 382 00 00

St. Canisiusingel 22, 6511 TJ Nijmegen
Telefoon: 024 - 365 10 10

Ontwikkeling & Realisatie

De appartementen bieden u:

- een woonoppervlak van ca. 80 m² tot ca. 210 m²;
- drie, vier of zelfs vijf kamers;
- een ruim terras, balkon of loggia;
- een badkamer met Villeroy & Boch sanitair;
- een luxe SieMatic keuken met inbouwapparatuur;
- vloerverwarming in woonkamer, keuken en badkamer;
- een videofooninstallatie;
- diverse appartementen voorzien van een tweede gastenbadkamer;
- één of twee eigen parkeerplaats(en) in de ondergrondse stallinggarage;
- eigen bergruimte in de stallinggarage én in het appartement;
- een lift die ervoor zorgt dat u uw appartement comfortabel bereikt.

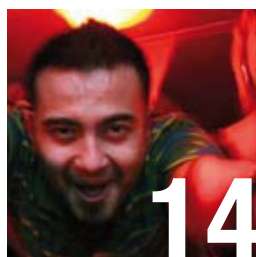
Nummer 8 • jaargang 8 • 6 december 2007

Een dag nadat de Nijmeegse opleiding milieumaatschappijwetenschappen werd uitgeroepen tot de beste van Nederland, verzorgde milieuminister Jacqueline Cramer (op de foto onder begeleiding van de collegevoorzitter en hoogleraar milieuwetenschappen Pieter Leroy) op 29 november een gastcollege over duurzaam beleid. De minister nodigde de universiteit uit mee te doen aan een van haar milieuplannen: een inkoopstelsel voor duurzame producten. /Foto: Erik van 't Hullenaar

Nieuwsachtergrond Carolus-leden voor de rechter

Maandag 3 december stonden twee bestuursleden van studentenvereniging Carolus Magnus voor de strafrechter. De officier van justitie acht hen schuldig aan wederrechtelijke vrijheidsberoving van de voormalige ab actis van studentenvereniging Ovum Novum. Hoe een studentikoze grap ontspoorde.

Studenten Het geheim van het huisfeest

U en uw onervaren huisgenoten willen een huisfeest geven. Een zoekopdracht op *Google* levert geen bruikbare hits op en ook uw ingeslapen studiegenoten zijn niet in staat u te helpen. Toch blijft het jeuken: uw studentenleven lijkt ten onder te gaan in een poel van saaiheid, regelmaat en verveling. *Vox* geeft alle benodigde ingrediënten voor een booming huisfeest.

Reportage In het malarialab

Elke dag sterven er drieduizend mensen aan malaria, vooral in Afrika. De Radboud Universiteit is een van de drie plekken ter wereld waar onderzoekers experimenten doen met menselijke malaria-infecties in de zoektocht naar een vaccin. Een kijkje in het malarialab.

en verder 4 nieuws & opinie 10 wetenschap kort 12 interview 20 Wiskundemeiden #2
26 cultuur 30 Vox Campus 32 huisgenoten

Bij dit nummer Mijn eerste huisfeest was geen succes. Het begon best oké. We deden alles volgens de zeven gouden regels voor een onvergetelijk huisfeest (zie pagina 18). Drank, check. Muziek, check. Genoeg gasten, check. Dus tegen middernacht leunden wij van de organisatie tevreden achterover met een Schultenbrau. Toen werd het wel erg lawaaïg. Niet binnen, maar buiten. Daar had de halve Kolpingbuurt zich verzameld voor een uniek staaltje studentje pesten: alle fietsen van onze gasten lagen op een rij en buurtbewoners reden er met hun Opel Manta's OVERHEEN. De dappere feestvierder die z'n fiets probeerde te redden, werd zonder overleg vol in het gezicht gemept. De politie kwam met drie busjes en stuurde iedereen onder escorte naar huis. Even later zaten wij, de huisgenoten en een handjevol logees, een beetje bedrukt in de gezamenlijke keuken. Af en toe gooide een buurman een ei tegen het raam. Er werd nog lang nagepraat over ons feest. Dat wel. /Patricia Veldhuis

in 14 22

Journalist Ben Knapen naar Nijmegen

Ben Knapen wordt bijzonder hoogleraar 'media en kwaliteit' aan de Radboud Universiteit. Knapen gaat onder meer helpen om een gloednieuwe journalistieke master voor de letterenfaculteit op te zetten.

Ben Knapen, die als historicus promoveerde aan de Radboud Universiteit, was onder meer correspondent en hoofdredacteur bij het *NRC Handelsblad*. Later werkte hij als communicatiebaas bij Philips en werd hij lid van de Raad van bestuur van PCM. Naast onderzoek naar de kwaliteit van de media, gaat de mediacoryfee ook college geven aan

studenten van de zojuist gestarte minor journalistiek. Knapen is daarmee een belangrijke aanjager voor de journalistieke ambities van de letterenfaculteit, die ook een journalistieke master op het wensenlijstje heeft staan. "Een masteropleiding zou een goed vervolg zijn op de minor waarvoor zich in dit eerste jaar al zestig studenten hebben ingeschreven", aldus letterendecaan Paul Sars. Hoewel het vooralsnog om een 'verkenning' gaat, verwacht Sars dat volgend collegejaar de eerste vakken van start gaan, die uiteindelijk deel zullen uitmaken van het nieuwe masterprogramma. Een Nijmeegse

journalistieke master zou de vijfde in Nederland zijn. Groningen, Rotterdam en Amsterdam (zowel VU als UvA), gingen de Radboud Universiteit voor. /RG

Kandidaten voor Room Raiders gezocht!

Zegt je kamer iets over je persoonlijkheid? In *Voxlog Room Raiders* krijgt een student de opdracht om een keuze te maken uit drie studentes, op basis van hun kamer. Of een studente maakt haar keuze uit de habitats van drie mannelijke studenten. Inzet: een blind date. Na twee succesvolle afleveringen van onze datingshow op internet zoeken we weer nieuwe studenten die bereid zijn om mee te doen. Interesse? Geef je snel op bij redactie@vox.ru.nl. Vermeld je naam, leeftijd, geslacht, studierichting, adres en telefoonnummer.

Straffen geëist tegen Carolus-leden

Werkstraffen van 180 uur, waarvan zestig uur voorwaardelijk of negentig dagen hechtenis. Dat eiste het Openbaar Ministerie afgelopen maandag tegen de twee Carolus-leden en RU-studenten Frits K. en Roel van den T.

De twee zouden Mayke V., voormalig ab actis van Ovum Novum in de nacht van 4 november vorig jaar tegen haar wil hebben vastgehouden in de kelder van hun soos. Wat begon als een studentikoze grap liep uit op een drama. Tenminste voor Mayke V., die overigens niet op de zitting aanwezig was. Volgens haar verklaring heeft ze tijdens de bewuste nacht meerdere keren gezegd dat ze weg wilde. Ze heeft naar eigen

zeggen ook geprobeerd het pand te verlaten en is tot drie keer toe tegengehouden door Frits K, met wie ze tot kort daarvoor een seksuele relatie had gehad. De twee Carolus-leden, alle twee bestuursleden, stelden tijdens de zitting dat Mayke best had kunnen vertrekken. Volgens hen verbleef ze uit vrije wil tussen 7.00 en 14.00 uur zaterdagochtend in de kelder van Carolus. Ze zou na het vrijdagnachtcafé zijn gebleven omdat ze de nacht wilde doorbrengen met Frits K. De advocaat van Roel van den T., mr. P. Vestiens, noemt het onzinnig dat deze kwestie heeft kunnen uitmonden tot een rechtszaak. Nu het woord is aan de rechter, kan hij niet anders dan hopen dat de rechter laat meewe-

gen dat de toekomst van twee jonge jongens op het spel staat. "Het zijn twee nette jongens, die hard hun best doen in hun studie. Als het tot een veroordeling komt, snijd je een hele carrière af." /PvdB, MZ Zie ook pagina 8,9

Maandag 17 december doet de rechtbank uitspraak

Pijpen om hogerop te komen: Giel Beelen geeft studenten carriëretips tijdens zijn college in de Wintertuinweek. Bekijk het filmpje op

VOXLOG.NL

D O R P S P O M P

Minister Plasterk van onderwijs wil studenten meer laten betalen voor hun masteropleiding. Volgens de minister kunnen studenten met een bachelordiploma prima de arbeidsmarkt op. Is dat zo?

Frans Janssen, marktwerking, strategie en ontwikkeling, adviseur van het college

"Het beleid van de universiteit is duidelijk: de academische opleiding is pas na de master voltooid. Als het kabinet ernaar streeft om Nederland economisch en cultureel naar een hoger niveau te tillen, is dit het paard achter de wagen spannen."

Hans Thijssen, decaan faculteit der filosofie

"Ik vind het een absurd idee om de masteropleiding te ontmoedigen. In de master maken studenten zich juist wetenschappelijke vaardigheden eigen, dat maakt het verschil voor de academicus."

Jolande van den Boogaard, studieloopbaan adviseur

"De bachelor-masterstructuur is voor werkgevers nog nieuw en onbekend, voor hen lijkt drie jaar universitaire studie te kort. Om die reden wordt het masterdiploma nog als een vereiste gezien."

Joris Ruigewaard, derdejaars student Nederlands recht en internationaal & Europees recht

"Als jurist in opleiding is het vrijwel ondenkbaar de universiteit te verlaten zonder het behalen van de mastertitel. De arbeidsmarkt induiken na de bachelorfase zou betekenen dat je beperkt bent tot werkzaamheden die normaliter door HBO-juristen worden gedaan."

Miel Jacobs (25), volgt master politieke geschiedenis

"In Nederland is de status van een bacheloropleiding nog niet echt gedrongen tot de werkgever. Volgens mij zijn er op dit moment weinig werkgevers die een bachelor geschiedenis serieus nemen."

Uit het diplomasupplement van de rechtenfaculteit Nijmegen

"De faculteit hecht eraan te benadrukken dat de bacheloropleiding en de masteropleiding samen één academische opleiding vormen." /JG

Universiteiten opnieuw tegenover Plasterk

Bachelor niet genoeg

Het voorstel van minister Plasterk om studenten zelf voor de kosten van hun master te laten opdraaien, wekt wrevel bij studenten en universiteiten. De suggestie dat je na de bachelor de arbeidsmarkt op kunt, vindt geen genade bij rector Bas Kortmann.

In een discussie met de medezeggenschap over het bamasysteem zei rector magnificus Bas Kortmann in oktober nog dat de RU "bewust heeft gekozen voor de bachelor als tussendiploma". Na de bachelorfase hebben studenten volgens hem "een beperkte zelfstandigheid". Het masterdiploma is nodig om studenten optimaal klaar te stomen voor de arbeidsmarkt.

Met dit standpunt, dat wordt gedeeld door andere universiteiten en studentenorganisaties, wordt lijnrecht positie genomen tegenover minister Plasterk. Die lanceerde dit weekend in *de Volkskrant* het voornemen om nog deze kabinetsperiode de masterfase onder handen te nemen. Hij wil het collegegeld voor de masterfase verhogen of de studiebeurs in die fase omzetten in een lening. De achterliggende gedachte is

Bachelors klaar voor de arbeidsmarkt? /Foto: Dick van Aalst

om studenten aan te moedigen de stap te nemen naar de arbeidsmarkt, direct na het bachelordiploma. "Nu stroomt tachtig procent door naar een master, terwijl je met een bachelordiploma prima de arbeidsmarkt op kunt", aldus de minister.

De studenten reageren geschokt op het voornemen van Plasterk. Studentenbond ISO wijst op eerder onderzoek waaruit blijkt dat bijna negen op de tien studenten het bachelordiploma onvoldoende acht als stap naar de arbeids-

markt. Ook het bedrijfsleven hecht sterk aan een masterdiploma, zo blijkt uit eerste reacties. Het college van bestuur wil niet reageren op de woorden van Plasterk, om niet opnieuw vooraan te hoeven staan in de oppositie tegenover de minister. In de herfst nam Nijmegen het voortouw in de kritiek op zijn bezuinigingsbeleid. Kortmann laat wel via woordvoerder Hooglugt weten nog steeds achter zijn eerdere woorden te staan. /PvdB

Kennen jongeren nog grenzen?

'Scholierendemonstratie loopt uit de hand', 'Boetes voor drinkende jongeren', '10 procent van homojongeren ontving geld voor seks'. Wie afgaat op de kranten denkt dat jongeren steeds grenzelozer worden. Onderzoeker Maerten Prins betwijfelt dat: 1 december startte hij in opdracht van de universitaire lustrumcommissie een online onderzoek onder jongeren van 12 tot 18 jaar.

"Het idee achter het onderzoek," zegt cultuur- en persoonlijkheidspsycholoog Maerten Prins, "is dat er veel over de jeugd wordt gesproken, maar weinig mét de jeugd." Jongeren zijn het zat dat er altijd zo negatief over hen wordt gesproken. In de online enquête kunnen jongeren vragen beantwoorden over uiteenlopende zaken als internet, seksualiteit, druggebruik en pesten.

De onderzoekers willen nagaan in hoeverre er echt sprake is van een vervaging van grenzen of dat de zogenaamde normvervaging onder jongeren is toe te schrijven aan een klein groepje. Prins vermoedt het laatste. "Het is wat kinderachtig om de media de schuld te geven, maar ze spelen wel een rol in de beeldvorming. Tijdens de scholierendemonstraties zijn het de rellen die je terugziet op het journaal, terwijl er een dag later 15.000 scholieren braaf stonden te demonstreren." Prins hoopt op een respons van ten minste tweeduizend jongeren van alle opleidingsniveaus. Het begin is positief: na drie dagen is de enquête al zeshonderd keer ingevuld. De lustrumcommissie zal de resultaten van het onderzoek presenteren tijdens de lustrumviering op 22 mei 2008. /MP

Heeft (of kent) u kinderen in de leeftijd van 12 tot 18 jaar? Wijs hen op de enquête op watzijnjouwgrenzen.nl. Onder de deelnemers worden onder andere een laptop, een Nokia en een iPod Touch verloot.

Communicatief sterk

MGT

Voor me stond een meisje met een petje, roze lipjes en dito neusgaatjes en een i-podje in haar oren. "Mevrouw, mag ik een kwartier eerder weg, want ik moet eerder weg." Ik ben iedere keer totaal verbluft als ik dit soort verzoeken krijg. Volslagen weerloos. "Tuurlijk meid," zeg ik dan joviaal, "wij kennen geen ophokplicht. Trouwens, het college is niet verplicht, hoor." "O, maar ik wil het niet graag missen, mevrouw!" Aanvankelijk voelde ik me nog geveid door dit soort toevoegingen. Inmiddels weet ik beter. Een week later sturen ze je een mail met de vraag of je nog wat interessants verteld hebt, in dat laatste kwartier. Het ergert me mateloos. Eerstens omdat ik geen verweer heb tegen dit soort onnozelheid, en ten tweede omdat ik kennelijk deze generatie moet opvoeden, en daar heb ik geen zin in. Kunnen we alsjeblieft terug naar de tijd dat je gewoon weg bleef bij een college, als je er geen zin in had? Kunnen we alsjeblieft terug naar de tijd dat je een docent ontweek, op de gang, omdat je hem niet durfde aan te spreken? En kunnen we vooral ook terug naar de tijd dat studenten elkaar van collegeaantekeningen voorzagen, omdat de docent absoluut en vol-

strekt onbenaderbaar was? Ik word zo moe van die overbodig communicerende studenten. Ik ben toch hun moeder niet? Elke scheidt rapporteren ze. "Ik heb een beetje diarree, dus ik kom vandaag maar niet." Kind, schijt van mijn part je hele roze kamertje vol, maar val mij er niet mee lastig! Maar dat zeg ik niet. Ik blijf te allen tijde beleefd. Ik kijk wel uit. Voor je het weet heb je een woedende ouder aan de lijn. Of nog erger, staan ze je buiten op te wachten. Met een knuppel en een advocaat.

Maar soms wordt het me teveel. Gisteren stond er weer zo'n petje aan de deur. "Wat?" riep ik geïrriteerd. "Stuipjes? Een schimmelinfectie? Of ben je gewoon een beetje warm?" Het petje keek me gekwetst aan. "Ik ben helemaal niet ziek, mevrouw. Ik heb hier een artikel dat u zal interesseren. Het gaat precies over uw onderzoek." Ze legde het op de hoek van mijn bureau en deed een paar passen achteruit. Ik schakelde razendsnel. Ze bestaan nog! Normale studenten! Ik schoot vol van ontroering. "Sorry. Wat zie je er goed uit. Ik bedoel, hé, je bent weer helemaal beter. Ik bedoel... Kusje?"/Mgt

Nieuwe decaan

Prof. dr. Frans Corstens wordt de nieuwe decaan en vicevoorzitter van het UMC St Radboud. Hij volgt per 1 januari 2008 Dirk Ruiter op.

Nee, nee, nee. Alle dringende vragen van de verslaggever ten spijt zal Frans Corstens geen tipje oplichten van zijn plannen

als decaan van het UMC. "Zoals u weet lopen er binnen onze organisatie enkele buitengewoon ingrijpende veranderingsprocessen. Daar wil ik me eerst grondig in verdiepen voordat ik daarover uitspraken doe."

Zelfs de tegenwerping dat het UMCN toch geleerd moet hebben van de crisis rond het hartcentrum, waarin de organisatie gebrek aan openheid werd verweten, kan hem niet vermurwen. "Ik ben niet iemand die een blad voor zijn mond neemt. Maar ik hecht er wel aan om goed te weten waaróver ik praat. Met algemeenheden over hoe belangrijk ik onderwijs en onderzoek wel niet vind, doe ik u vast geen plezier. Dus u moet nog even geduld hebben."

Vooruit dan maar. Wat we wel kunnen melden is dat Corstens een nucleair geneeskundige is met een lange staat van dienst. Hij zette een afdeling op de kaart met een uitstekende naam op het gebied van patiëntenzorg en een grote wetenschappelijke output. Als decaan treedt hij toe tot de driekoppige raad van bestuur van het UMC St Radboud, met onderwijs en onderzoek als aandachtsvelden.

Corstens was de afgelopen jaren ook lid van de redactieraad van *Vox*, een functie die hij "helaas" zal moeten neerleggen. "Hoewel de redactieraad werkt volgens het gezonde principe van het oordeel achteraf, vind ik dat je als UMC bestuurder niet de geringste impressie moet wekken dat je invloed kunt uitoefenen op de stukken die in een onafhankelijk universiteitsblad verschijnen. Daarom voel ik me verplicht deze functie neer te leggen." /RG

Speeddaten voor de wetenschap

Het Behavioural Science Instituut van de Radboud Universiteit organiseert een tiental speeddatesessies om te onderzoeken wat jonge mensen aantrekt in de andere sekse.

Het doel van het onderzoek is om meer inzicht te krijgen in de evolutionaire mechanismen die een rol spelen bij de partnerkeuze van jongeren. Oftewel: waarom val je als een blok voor de een, en wil je nog niet dood gevonden worden met een ander? Volgens de initiatiefnemer van het project, orthopedagoog Geertjan Overbeek, zijn er meerdere theorieën over: "Mannen zouden vooral vallen op uiterlijke kenmerken die iets over de vruchtbaarheid van de vrouw verraden, zoals de klassieke zandlopervorm. Vrouwen kijken vooral naar sociaal-economische kenmerken van de man, omdat die garant staan voor een veilige opvoeding van het eventuele kroost."

De speeddatesessies moeten voldoende data opleveren om deze en andere theorieën te kunnen

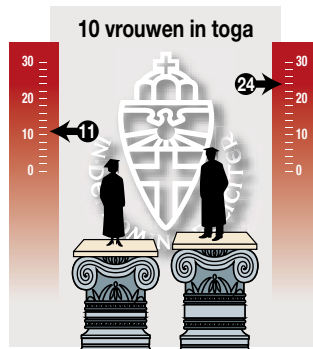
toetsen. Per avond ontmoeten vijftien jongens vijftien meisjes in korte sessies van een paar minuten. Na afloop geven ze over elkaar het oordeel 'ja' of 'nee'. Overbeek: "Door te kijken wie er goed in de markt ligt, maar ook welke types voor elkaar kiezen hopen we straks meer te kunnen zeggen over het waarom van onze partnerkeuze." Om het een en ander zo realistisch mogelijk te maken,

vinden de speeddatesessies deels plaats in de barriemte van de faculteit sociale wetenschappen en deels in restaurant Odessa. Er worden nog kandidaten gezocht voor de speeddatesessies. Dus: wil je de wetenschap vooruit helpen en en passant de liefde van je leven ontmoeten, surf dan naar www.matchmakersdating.nl en schrijf je in. /RG

Elf (!) vrouwen in toga

Het doel van collegevoorzitter Roelof de Wijkerslooth is gehaald. Niet tien, maar tot nu toe elf vrouwen mochten dit jaar de toga aantrekken. Per 1 december zijn Lettie Lubsen en Annalisa Fasolino op persoonlijke titel benoemd tot hoogleraar.

Roelof de Wijkerslooth is bescheiden over het behaalde resultaat en wil van felicitaties niets weten: "Je moet niet mij feliciteren, maar de universiteit en vooral de benoemingscommissies en de decanen die hiervoor hun uiterste best hebben gedaan." *Vox* sprak met Lettie Lubsen, nummer tien in het rijtje. Met haar benoeming tot hoogleraar in de moleculaire biologie is de doelstelling van De Wijkerslooth gehaald – Fasolino's aanstelling (in computational condensed mat-

ter) overschrijdt die zelfs. Lubsen is verheugd over haar aanstelling. "Ik heb van veel mensen commentaar gehad dat het wel tien jaar eerder had mogen gebeuren." Lubsen vermoedt dat ze misschien nog langer had moeten wachten, als de Wijkerslooth niet dit jaar had uitgekozen om doorstromen van vrouwen naar het hoogleraarschap te stimuleren. "Ik ben er redelijk

van overtuigd dat de benoeming anders niet op dit moment zou komen." Lubsen doet daar verder niet moeilijk over, ze steunt De Wijkerslooth in de benoemingen, omdat het volgens haar de enige manier is om het glazen plafond te doorbreken. "Je moet een bepaald percentage vrouwen hebben, wil je bij een sollicitatieprocedure niet meer selecteren tegen vrouwen. De acceptatie van vrouwen wordt groter naarmate er meer zijn. Als er te weinig zijn, houdt je die aarzeling: zijn vrouwen wel goed genoeg?" Met een benoeming op persoonlijke titel heeft Lubsen absoluut geen moeite. "Dat kán niet anders, anders zou je steeds nieuwe leerstoelen moeten creëren. Het is een prima manier om goede kandidaten meer bevoegdheden te geven, zonder het hele leerstoelenbeleid om te gooien." /MP

DRIETAND
Lisa Westerveld

Kwaliteitsimpuls?

Niemand weet precies wat we met het begrip 'kwaliteit' bedoelen, maar toch speelt het een prominente rol in alle discussies over onderwijs. De minister van onderwijs vindt de kwaliteit te laag en heeft daarom onlangs een nieuw plan bedacht: het collegegeld van de master kan best omhoog. Het bedrag dat de overheid hiermee verdient, kan ze investeren in de kwaliteit van het onderwijs. Alleen degenen die een hogere prijs betalen, kunnen vervolgens studeren. Een dergelijke maatregel is kennelijk goed voor ons hoger onderwijs. De minister geeft nog een ander argument om het collegegeld te verhogen. Studenten gaan dan beter nadenken voordat zij besluiten een master te volgen. Zo'n 80 procent van de studentenpopulatie studeert namelijk verder na het behalen van de bachelor en dat is toch wat veel. Het is daarom broodnodig dat studenten beter nadenken voordat ze een of twee extra jaren onderwijs volgen. Daarom dient de overheid een extra barrière in te voeren zodat het volgen van een master - in ieder geval ten dele - ontmoedigd wordt. Ondanks dat de kwaliteit van het onder-

wijs aan de lage kant is, ziet minister Plasterk bacheloronderwijs wél als voldoende voorbereiding op de arbeidsmarkt. In drie jaar hoger onderwijs van lage kwaliteit, doet een student voldoende vaardigheden op om te gaan werken. Studenten denken anders over de waarde van hun bachelor. Zo geeft 9 van de 10 studenten aan dat een bacheloropleiding onvoldoende voorbereiding is op de arbeidsmarkt. Bovendien zien werkgevers liever dat studenten minimaal vier jaar op de universiteit rondlopen. Het liefst nog langer, aangezien het opdoen van relevante ervaring naast een studie, als nuttig wordt ervaren. Ook instellingen zien in dat het bachelor-master stelsel momenteel niet veel anders is dan het oude doctoraalprogramma, met daarop andere stickertjes geplakt. De eerste drie jaren heten nu 'bachelor', het laatste jaar 'master'. Ons college van bestuur ziet de bachelor ook niet als afgerond geheel. Dit komt naar voren in het beleid van de verschillende faculteiten. Op diplomasupplementen van de rechtenfaculteit prijkt zelfs de tekst "De faculteit hecht eraan te benadrukken dat de bacheloropleiding en de masteropleiding samen één academische opleiding vormen. De faculteit beschouwt de masteropleiding als de afronding van de academische opleiding." Bachelorstudenten zouden volgens het college door moeten stromen naar een aansluitende masteropleiding. Het liefst dan natuurlijk wél een master van de Radboud Universiteit.

In de rubriek Drietand geven drie Radboudianen, Henk van Houtum, Lisa Westerveld en Peter van der Heiden om beurten hun mening.

OVER DE SCHUTTING

Leiden blijft achter bij andere studiesteden wat betreft bandjescultuur. Dat ligt niet aan gebrek aan creatief talent, beweren de studenten. Dat hun drummers onaangekondigd op vakantie gaan en de zangers plankenkoorts hebben is ook al niet het probleem. Studenten van corpsstad Leiden kunnen gewoon niet zonder een stok achter de deur van hun studentenverenigingen. De verenigingen zouden te weinig goedkope oefenruimte regelen en beginnende bandjes onvoldoende vertroetelen en steunen.

Vrijtijdswetenschappers in Tilburg hechten niet zo aan hun vrije tijd. Dat geven ze belangeloos op om op straat wildvreemden plat te zoenen in ruil voor geld. Alles voor het een sympathiek goed doel: een nieuw luchtkussen voor kinderboerderij 't Echowaaike. Het duurst betaalde kusje kostte de ontvanger maar liefst twintig euro en een biertje. Kunnen de dames van plezier nog wat van leren.

Ook vijf studenten van de van de Universiteit Twente hadden tijd over: hoewel afkomstig uit de technische hoek maakten ze tijd vrij voor het tentamen inleiding in de psychologie. Let wel: zonder enige voorbereiding. Twee van de vijf haalden nog een voldoende ook. De docent van het vak zegt verbaasd te zijn dat de studenten het zo makkelijk hebben gehaald, want de stof van het vak is écht niet eenvoudig. Het ligt volgens de docent vooral aan de manier van tentaminering: meerkeuzevragen. De docent beraadt zich na de blamage op stappen om het tentamen te verbeteren. /MP

'Collegegeld naar 2100 euro'

Studenten reageren gelaten op de jaarlijkse collegegeldverhoging van 22 euro die ze de komende tien jaar te wachten staat. Ten onrechte, meent de LSVb, want de werkelijke stijging is meer dan het dubbele.

In een eigen onderzoek berekent de studentenvakbond dat het collegegeld veel harder zal stijgen dan gesuggereerd wordt. De jaarlijkse 'lerarentax' van 22 euro komt namelijk bovenop de verhoging die elk jaar wordt doorgevoerd om onder meer de inflatie te compenseren. Over de afgelopen tien jaar bedroeg die verhoging 32 euro per jaar. Per saldo zou de verhoging voor het komende decennium dus op 54 euro per jaar neerkomen. Dat betekent dat studenten over tien jaar 2105 euro collegegeld betalen, zo concludeert de LSVb. Van een verhoging die gelijk staat

aan 'twee kratten bier', zoals veel media vergoelijkend meldden, is volgens de LSVb dus geen sprake. In plaats daarvan berekent de bond dat een student met een bijbaan à 4,50 euro per uur in 2018 bijna vijfhonderd uur achter de kassa moet doorbrengen om het collegegeld te kunnen betalen. Dat is tien uur per week. Voor minder draagkrachtige studenten zal het dan ook moeilijk worden om het hoofd boven water te houden. De plannen zijn volgens de LSVb niet alleen in strijd met de Nederlandse en Europese ambities om het percentage hoger opgeleiden te vergroten, ze dissoneren ook met het verkiezingsprogramma van met name het CDA. Daarin staat te lezen: "De collegegelden gaan niet omhoog, om zo de toegankelijkheid van het hoger onderwijs te waarborgen." /RG

Carolus-leden voor de rechter

Maandag 3 december stonden twee bestuursleden van studentenvereniging Carolus Magnus voor de strafrechter. De Officier van Justitie acht hen schuldig aan wederrechtelijke vrijheidsberoving van Mayke V., voormalig ab actis van studentenvereniging Ovum Novum. Hoe een studentikoze grap ontspoorde.

Daar zitten ze. In een groot uitgevallen schoolbank. Oog in oog met de rechter, wat heet: met drie rechters. Frits K., rechts op de illustratie, in een lichtbruin ribcolbertje met een blauw witte streepjesblouse. De handen gevouwen en naarmate de rechtszaak vordert met steeds rodere wangen. Naast hem Roel van den T., links op de illustratie, een donkerblauwe spijkerbroek. De eerste studeert rechten, de twee-

de geschiedenis. Allebei zijn ze 23 jaar en eind december jarig. Deze maandagochtend staan ze drie uur lang voor de rechtbank. Tot hun eigen stomme verbazing.

In het Paleis van Justitie in Arnhem moeten ze zich verantwoorden voor hun gedrag op zaterdag 4 november vorig jaar. Niemand van de vereniging had verwacht dat het belletje naar de politie van Mayke V., destijds ab actis van Ovum Novum, tot een recht-

zaak zou kunnen leiden. Frits K. heeft die eerste week van november verschillende keren geprobeerd contact te leggen met Mayke, met wie hij kort daarvoor nog een seksuele relatie had. "Op donderdag kreeg ik haar eindelijk aan de lijn. Maar toen kreeg ik alleen scheldwoorden naar m'n hoofd geslingerd." De twee slaagden er niet in tot elkaar te komen.

Volgens het Openbaar Ministerie hebben Frits K. en Roel van den

T. zich schuldig gemaakt aan wederrechtelijke vrijheidsberoving, door Mayke V. in de kelder ruimte van de Carolus-sociëteit op te sluiten en haar te beletten naar buiten te gaan. Strafeis: een werkstraf van 180 uur waarvan 60 uur voorwaardelijk of 90 dagen cel. En dat voor een grap. Althans, dat is de uitleg die de twee verdachten aan het voorval geven. Het begon inderdaad ook als een studentikoze grap, die ochtend na het vrijdagnachtcafé

ADVOCAAT FRITS K.:

"Buiten proportie"

Cindy Janssen, advocaat van Frits K., noemt de strafeis buiten proportie.

"Elke eis zou te veel zijn geweest. Wij eisen vrijspraak. Er is geen sprake van vrijheidsberoving."

De vrijheidsberoving van Mayke K. waarop het OM de zaak heeft gebouwd, rust volgens Janssen op drijfzand. "Ons is gebleken dat de verklaringen van Mayke V. niet allemaal even betrouwbaar zijn, en ook soms tegenstrijdig met elkaar. Ze heeft bijvoorbeeld beweerd dat ze die nacht niet meer heeft gedronken, terwijl ze om acht uur 's ochtends in een sms'je schrijft: 'Ik ben dronken. Ik moet de tijd in de gaten houden. Komt goed.' Tegenover de rechtbank bepleitte Janssen dat Mayke de nacht uit vrije wil in de kroeg heeft doorgebracht. "Bij de laatste ronde die avond heeft Mayke aan Frits gevraagd: 'Zal ik op je wachten?' De nacht ervoor hadden Mayke en Frits ook al samen doorgebracht. Het heeft er alle schijn van dat ze dat opnieuw wilde." Het gaat er bij de advocaat niet in, dat Mayke in de loop van de nacht opeens van gedachte zou zijn veranderd. "Dat blijkt niet uit haar handelingen", zegt Janssen. "Ze heeft de hele nacht de beschikking gehad over haar telefoon, en heeft druk zitten telefoneren met de preses van Ovum Novum. Als ze zo graag weg had gewild, had ze toch bijvoorbeeld met de politie kunnen bellen?" Waarom deze zaak zo hoog is opgelopen, is ook voor Janssen een raadsel. "Dat vraagt ook Frits zich heel sterk af. Is het wraak? Is het iets anders? Dat blijft gissen. Ik ga daar liever verder niet op in."

ADVOCAAT ROEL VAN DEN T.:

"Seponering was logisch geweest"

Pim Vestiens, advocaat van Roel van den T., noemt het onzinnig dat de zaak überhaupt voor de rechtbank komt. "Er zijn carrières van twee jongens in het geding."

Voor Vestiens is het "zo klaar als een klontje" dat de hele zaak maandag niet had mogen voorkomen. Seponering was op zijn plaats geweest, vindt hij. "Vanaf het begin is helder dat van dwang geen sprake is geweest." Voor Vestiens is de relatie tussen Mayke V. en Frits K. het vuurtje dat de zaak heeft opgestookt. Hij wijst op hun nachteje samen de avond tevoren. "En kennelijk was Mayke uit op een nieuw amoureuus avontuurtje."

Kijkend naar de zaken die in zijn kantoor voorbij komen, slaat het volgens Vestiens nergens op om van die nacht een strafzaak te maken. "Dit gaat echt nergens over." Namens zijn cliënt Van den T., net als Frits K. onbereikbaar voor commentaar, doet Vestiens de gemoedstoestand van de twee jongens uit de doeken. "Ze zijn behoorlijk geschrokken." Hij noemt Van den T. een "aardig ventje dat hard aan de weg timmert om ergens een mooie baan te krijgen". En ook al krijgen ze maar een minieme straf, er komt wél een aantekening op het strafblad, zegt hij bezorgd. "Zeker als je een baan wil in de advocatuur, zoals K., dan wordt met zo'n straf een hele carrière afgesneden. Dit aspect móet door de rechter in zijn beoordeling worden meegewogen." Mocht er een straf worden uitgesproken, overweegt Vestiens namens zijn cliënt een hoger beroep. /PvdB

op 4 november. Frits K. en Roel van den T. zaten met Mayke V. aan de bar. Frits had Mayke naar eigen zeggen een paar keer gevraagd te vertrekken. Maar ze ging niet. Frits: "Ze vroeg of ze op mij kon blijven wachten. Ik heb haar gezegd dat me dat niet verstandig leek. Toen hebben we alle drie aan de bar gezeten en gekletst en is de grap ontstaan. We zeiden: 'Nou, als je dan toch niet weg wilt, dan doen we de deur wel op slot en dan kún je ook niet meer weg.' Ze kon de grap er wel van inzien." Zo is het gegaan, beaamt verenigingsgenoot Roel van den T.: "Ik had de indruk dat ze met Frits naar bed wilde. Ze was een beetje aangeschoten, misschien wel meer dan dat."

In haar verklaring zegt Mayke, die zelf niet bij de rechtszaak aanwezig was, dat Frits haar in die vroege uurtjes plotseling meedeelde: "We gaan je ontvoe-

ren.' De twee Carolingers deden de deur van de kelder op slot. Rond 9.30 uur stuurt Mayke verenigingsgenoot Frerik Meijer, toenmalig preses van Ovum Novum, een sms'je: 'Ze hebben me ontvoerd. Ik weet niet hoe serieus het is.' En weer later: 'De deuren gaan op slot. Maar ze zorgen goed voor me. Doe nog maar even niets.' Pas bij het sms'je, dat hij tegen twaalfen ontvangt, ruikt de Ovum-preses onraad. Ze is duidelijk woest en sms't: 'Je moet vooral Frits voor z'n kutkop slaan.' Meijer snelt naar de sociëteit maar treft alleen gesloten deuren aan. Op zijn herhaaldelijk aanbellen wordt niet gereageerd. Hij krijgt contact met Mayke via de telefoon. Ze zegt dat ze heel boos is en weg wil.

De grote vraag is wanneer de grap eraf was voor Mayke V. De verdediging stelt dat Mayke uit

vrije wil in de kelder bleef. Ze wilde immers met Frits de nacht doorbrengen.

Maar in de aangifte zegt Mayke dat ze tegen haar wil in de kelder zat. "Heeft ze op enig moment tussen 7 uur 's ochtends en 2 uur 's middags aangegeven dat ze weg wilde?", vraagt de rechter. "Naar mijn weten niet", antwoordt Frits K. "Ik herinner me wel dat ze in het begin van de avond heeft geprobeerd de nooddeur open te maken en toen heb ik haar tegengehouden en gezegd: 'Je wilde toch blijven? Dan moet je het spelletje ook meespelen.'" Maar verder heeft hij niet begrepen dat ze weg wilde. "Anders had ik haar wel laten gaan."

Tegenover de politie heeft Mayke verklaard dat ze die ochtend meerdere keren heeft gezegd: "Frits, ik wil nu naar huis." En dat ze drie keer fysiek is tegengehouden toen ze probeerde een

deur te openen. "Ze verklaart dat ze stevig bij de arm is beetgepakt", zegt de rechter. "Hier staat: ik voelde een hevige pijn. Getuigen hebben daar ook een blauwe plek geconstateerd en er zijn foto's van in het dossier." Frits K. ging ook mee toen ze naar het toilet moest. "Om te voorkomen dat ze zou ontsnappen", staat in zijn politieverklaring. Maar daar weet hij tijdens de zitting weinig meer van. De officier van justitie neemt geen genoegen met het verhaal van Frits K. dat Mayke op elk moment kon vertrekken. "Waarom dan meegaan toen ze naar de wc moest? Waarom haar dan hardhandig weghouden bij de nooduitgang? Waarom dan voor de buitendeur gaan staan?" Ze vindt dat zowel Frits K. als Roel van den T. een ernstig strafbaar feit hebben begaan. "Twee mannen die fysiek sterker zijn dan de vrouw en ook nog eens een thuiswedstrijd spelen. Niet alleen een beangstigende maar ook een vernederende situatie voor de vrouw in kwestie." Ze vindt straf op zijn plaats. Ook uit het oogpunt van generale preventie. "Als een signaal naar de buitenwereld dat dit echt niet kan. Ook niet in de context van een studentenwereld." x
De rechtbank doet 17 december uitspraak.

Tekst: Martine Zuidweg
Illustratie: Ruud Vos

Muizen in het Nijmeegse dierenlab.
Foto: Bert Beelen

Nobelprijs voor de muis

Geef de Nobelprijs aan de genetisch gemodificeerde muis, zegt filosofe en biologe Ellen ter Gast. Want als hét medicijn voor AIDS of kanker wordt gevonden, dan danken we dat hoogstwaarschijnlijk aan de muis. Op maandag 10 december, de dag dat de Nobelprijzen worden uitgereikt, promoveert ze op *Biotech Pioneers*.

De Nobelprijs voor de geneeskunde gaat naar drie wetenschappers voor hun DNA-onderzoek met muizen. De ontdekkingen van de drie leidden eind jaren tachtig tot de ontwikkeling van een techniek waarbij genen in de muis worden uitgeschakeld. Jij vindt dat niet de wetenschappers maar de muizen die prijs verdienen?

“Ja. Ik wil de muis graag eens op een voetstuk plaatsen, omdat het zo’n bijzonder proefdier is. Ik denk dat de biotechnologie nooit zover gekomen zou zijn als die muis er niet was geweest. Een genetisch gemodificeerd proefdier is bijna altijd een muis. Je kunt je niet meer voorstellen hoe we medicijnen zouden ontwikkelen zonder de muis. De muis wordt gebruikt voor onderzoek naar kanker, naar AIDS, naar taai-slijmziekte,

naar de ziekte van Parkinson, noem maar op. Als het medicijn tegen AIDS of kanker wordt gevonden dan danken wij dat hoogstwaarschijnlijk aan de muis.”

Je noemt het Jackson Laboratorium, een non-profit laboratorium in het Amerikaanse Maine, dat meer dan drieduizend muizenstammen op voorraad heeft. Een muis op bestelling?

“Inderdaad. Op hun website zie je een lijst met ziektes en met muizen waarvan de genen zo zijn gemodificeerd dat ze die ziektes kunnen ontwikkelen. Je kunt ze gewoon bestellen, al zijn ze niet goedkoop. Dan gaan ze, vaak een mannetje en een vrouwtje, in een doosje met wat eten en drinken op het vliegtuig.

Of je bestelt een ingevroren eicel. Het Jackson lab heeft een bibliotheek van muizen-embryo’s. Maar hier in Nederland hebben we ook zo iets hoor, al is het op kleinere schaal. Op het Nederlands Kanker Instituut, waar ik als ethicus in de dierenexperimentencommissie heb gezeten, heb ik ook gezien dat muizen in een doos op de gang klaar stonden om naar de andere kant van de wereld te worden getransporteerd.”

Ben je zelf voor- of tegenstander van genetische manipulatie van muizen?

“Enerzijds vind ik het fascinerend om te zien wat er allemaal mogelijk is. In de muis kun je de werking van genen onderzoeken op een manier die we nooit zouden toestaan bij mensen. Wat je allemaal kunt veranderen aan genen in muizen! Het is een stuk makkelijker om genen te manipuleren in de muis dan in andere dieren. Dat is het gevolg van een jarenlange kweek in laboratoria. Het zijn inteeltmuizen, geselecteerd op de eigenschap dat ze makkelijk te modifieren zijn. Anderzijds zie ik ook wel dat de dieren eronder lijden. Ik heb

veel muizen gezien als lid van de dierenexperimentencommissie. Zoals muizen met tumoren. Van sommige tumoren hebben de muizen niet zo’n last, van andere tumoren worden ze heel erg ziek. Net als bij mensen dus.”

Je voorspelt dat de muis steeds meer op de mens gaat lijken...

“Eigenlijk zijn we niet geïnteresseerd in muizen, we zijn alleen geïnteresseerd in wat de muis vertelt over ons. Daarom is het ook belangrijk dat-ie genetisch op ons lijkt. De muis zal niet snel een menselijk brein ontwikkelen. Maar er gebeuren rare dingen: menselijke hersencellen die worden getransporteerd in muizenbreinen. En supermuizen die een gendoping hebben gehad met een eiwit waardoor ze sterker zijn dan hun soortgenoten. Dat is toch een ontwikkeling die voor sommige mensen in de samenleving heel interessant kan zijn, neem de sporters. De biotechnologie gaat veel sneller dan ik had verwacht voor ik me erin verdiepte. En ik vind het problematisch dat zo weinig mensen daar stil bij staan.”/MZ

Sport verbreedert allochtoon en autochtoon

Sport verbreedert: het is een vaak gehoorde maar weinig onderzochte stelling. Socioloog Ruud van der Meulen maakte er zijn promotieonderwerp van. De sportclub blijkt een prima plek om vrienden te maken, en waar autochtonen en allochtonen samen sporten, neemt het wederzijds vertrouwen toe.

De meeste Nederlanders doen hun vrienden op via school, studie, werk of de buurt. Van der Meulen, die 11 december promoveert, heeft voor het eerst ook cijfers over het verbindende vermogen van sport: 10 procent van de Nederlanders maakt vrienden via de sportvereniging. Daarmee wint sport als vriendengenerator het van culturele en andere vrijetijdsverenigingen en ook van religieuze genootschappen als kerken en moskeeën. Tweederde van de bevolking is in de loop van zijn of haar leven lid van een sportvereniging geweest.

Voetbal is de sport waarin interetnische ontmoetingen het vaakst voorkomen. 7 procent van alle autochtonen maakt via een sportvereniging een allochtoon kennis en 1 procent houdt

Foto: Ruud van der Meulen

er een vriendschap met een allochtoon aan over. Opvallend is dat er wat dit betreft geen verschillen zijn tussen teamsporters en solosporters, zoals leden van voetbalverenigingen tegenover leden van atletiekverenigingen. Mensen die sporten met allochtonen hebben meer allochtoon kennis en meer vertrouwen in allochtonen, concludeert Van der Meulen. "Met mijn onderzoek kun je nog niet uitmaken of sportclubs sociaal vaardige, vrouwensvolle mensen trekken, die sowieso makkelijk ken-

nissen maken en positief staan tegenover mensen uit andere bevolkingsgroepen. Je weet dus niet of het samen sporten de oorzaak is van een houding of een gevolg. Ik denk dat het op elkaar inwerkt. Maar dát er een correlatie is, is nu voor het eerst gebleken." Wat je op grond van dit onderzoek niet kunt zeggen, is dat het lidmaatschap van een sportvereniging zonder meer goed is voor de sociale cohesie. Zo sport een op de vijf allochtoon leden van sportverenigingen bij een etnische vereniging. //IR

De Polen komen toch wel

Nederland was de afgelopen jaren bang voor een massale toestroom van Oost-Europese werknemers. Met overgangsmaatregelen werd geprobeerd de arbeidsmigratie te beperken. Roos Pijpers, economisch geografe, promoveert 14 december op een onderzoek naar deze maatregelen.

Op 1 mei 2004 traden Estland, Letland, Litouwen, Polen, Hongarije, Tsjechië, Slowakije, Slovenië, Cyprus en Malta toe tot de Europese Unie (EU). De Nederlandse overgangsmaatregelen zijn tot mei 2007 van kracht geweest en golden niet voor Cyprus en Malta: vooral de komst van vele Oost-Europese werknemers werd gevreesd. Maar was de angst voor 'de Polen' terecht? Pijpers: "Werknemers in sommige branches hebben inderdaad te maken gekregen met concurrentie van de Oost-Europeanen. Poolse aspergestekers waren al langer bekend, maar ook in de bouw, de inpakindustrie, de transport en de vlessector zijn meer Oost-Europeanen aan de slag gegaan."

Toch is de angst voor concurrentie van de Oost-Eu-

ropeanen ook misplaatst, vindt Pijpers. Want het gros van de Polen komt niet zomaar: "De vraagzide van het hele verhaal is veel belangrijker dan in de publieke opinie wordt gesuggereerd. We trekken de Oost-Europese arbeidsmigranten zelf aan. En intussen is daar een hele economie omheen ontstaan, waar veel Nederlandse ondernemers aan verdienen: uitzendbureaus, fiscalisten en accountants, maar ook Poolse winkeltjes en cafés."

Hoe dan ook: de overgangsmaatregelen kwamen er – en hebben ze ook gewerkt? Nee, meent Pijpers. "Het doel was: bescherming van de arbeidsmarkt. Maar een werkgever die Oost-Europeanen wil binnenhalen, laat zich niet tegenhouden door wat voor maatregel dan ook. Die verzint wel een omweg."

Intussen zijn de overgangsmaatregelen weggevallen. Maar van vrij verkeer van arbeid in de EU is nog geen sprake, zegt Pijpers. "De administratieve rompslomp die ontstaat door de verschillen tussen landen als het gaat om belastingen en sociale premies werpen pas echt barrières op." //AvK

Schat uit de keuken

DNA is niet ontdekt door Watson en Crick, maar door een dove arts in een keuken van een Duits kasteel. Tachtig jaar voordat het befaamde duo het DNA ontrafelde. Dat zegt emeritus hoogleraar biochemie Peter Bloemers in zijn boek *Schat uit de keuken van een Duits kasteel*. Bloemers brengt in zijn boek de geschiedenis van de ideeën over het erfelijk materiaal in kaart.

Frye-stipendium

Tien veelbelovende vrouwelijke onderzoekers krijgen 6 december een Frye-stipendium. De stipendia bedragen 3500 euro per persoon. De toelagen hebben tot doel vrouwelijke promovendi aan te moedigen om hun wetenschappelijke loopbaan na voltooiing van hun proefschrift voort te zetten. Het is de zeventiende keer dat het college van bestuur deze stipendia uitreikt.

Zie ook pagina 30

Oorzaak psoriasis

Onderzoekers van het UMC St Radboud hebben een nieuwe erfelijke oorzaak ontdekt van de huidziekte psoriasis. Sommige mensen maken heel veel defensines aan, een antibiotica die de huidcellen zelf maken. Die defensines beschermen niet alleen beter tegen infecties, maar maken ook gevoeliger voor psoriasis. De ontdekking staat in *Nature Genetics*.

Ethiek

Met *Lexicon van de Ethiek* onder redactie van het Centrum voor Ethiek is er nu een grondig overzichtswerk op het gebied van ethiek. Het boek bestaat uit 145 alfabetisch gerangschikte artikelen waarin vrijwel alle belangrijke thema's binnen de ethiek worden behandeld, van 'abortus' tot 'zorgethiek'. Aan het lexicon werkten Nederlandse, Belgische en Duitse ethici mee.

Jan Kremer:

“Zonder voortplanting houdt alles op”

De zorg moet radicaal anders ingericht worden, vindt hoogleraar voortplantingsgeneeskunde Jan Kremer. Op 14 december houdt hij zijn oratie, met als belangrijkste boodschap: de kracht en betrokkenheid van patiënten moet benut worden voor een betere, meer patiëntgerichte zorg. “De patiënt mag niet langer als object gezien worden.”

7 uit 52

Een student of medewerker in het nieuws trekt zeven kaarten uit een set van 52, met vragen over leven en universiteit. Hoogleraar voortplantingsgeneeskunde Jan Kremer trok de kaarten ♠7, ♠9, ♠V, ♠7, ♠9, ♥6, ♣6.

♠ 7 *Wie is uw grootste voorbeeld?*
“Bert Oostveen, denk ik. Hij leidt de ‘Radboud leergang integraal management’. Hij leerde mij het gedachtegoed van Stephen Covey kennen, een Amerikaanse managementexpert. Bij nader inzien is Covey zelf dus eigenlijk mijn grootste voorbeeld. Hij betoogt dat je vanuit een afhankelijke positie – de babyfase – je eigen plan moet gaan maken. Dus niet langer reactief te werk gaan, maar komen tot persoonlijke onafhankelijkheid – de puberfase. En dan, tot slot, is het einddoel de wederzijdse afhankelijkheid. Ik herken dat ook in de patiëntenzorg. De patiënt is nu nog een volledig afhankelijke baby. Er is gelukkig een proces gaande waarin de patiënten onafhankelijker worden en zelf hun keuzes gaan maken. Ik kan niet wachten op de slotfase, waarin de arts en de patiënt wederzijds afhankelijk zijn.”
... *het onderwerp van uw oratie.*
“Ja, er is veel te lang een arts-patiëntrelatie geweest waarin de passieve patiënt als een object gezien werd. Kijk, mijn kracht als arts is mijn ervaring, mijn vaardigheden en mijn kennis. Maar de patiënt heeft veel meer kennis over zijn of haar eigen situatie dan de arts.”

♣ 9 *Wat was uw laatste leugen?*
“Ik zeg elke avond tegen mijn dochter, als ze haar bord niet leegget, dat ik zwarte piet zie bewegen achter het raam.”
En nu een echte.

“Ik lieg niet veel, maar dat zegt natuurlijk iedereen. Ja, soms probeer ik patiënten te veel te overtuigen van een beleid dat in mijn ogen juist is. Dan gebruik ik argumenten die niet helemaal te staven zijn of zelfs bezijden de waarheid. Als een vrouw van 42 bijvoorbeeld drie ivf-behandelingen heeft ondergaan die niet gelukt zijn, zeg ik dat de kans op succes bij een volgende poging vrijwel nul is. Terwijl de slagingskans in werkelijkheid iets hoger ligt.”

Waarom doet u dat?
“Nederland wil – in tegenstelling tot België, waar ivf altijd te koop is – doelmatig omgaan met zorgbehandelingen. Een arts heeft een aantal petten op: hij is advocaat van een bepaalde patiënt en, in lijn daarvan, stelt hij de patiënt niet bloot aan medische risico’s. De andere pet is die van de bewaker van de kosten van de Nederlandse gezondheidszorg. Dat wringt soms met de wens van de patiënt tegenover je.”

♠ V *Wat is de laatste keer dat u uit uw slof schoot?*
“Gisteravond nog. Tijdens het journaal waren de kinderen met mijn laptop bezig. Ze begonnen te klieren en ik zette de laptop op het verkeerde moment uit. Het ding crashte en ik ben uren bezig geweest om dat op te lossen. Uit de slof schieten blijft bij mij meestal beperkt tot stemverheffingen.”

Schiet u op uw werk ook wel eens uit uw slof?
“Zeker. Ik word boos als zaken in het bureaucratische circuit belanden. Een Don Quichot-achtig gevecht. We zijn bijvoorbeeld bezig om een gezamenlijk spreekuur te organiseren voor patiënten die een ivf-behandeling krijgen. Maar daar bleek geen ruimte voor op onze poli en die zou ook niet te vinden zijn. Er worden door onze

bureaucratische organisatie allerlei belemmeringen opgeworpen waarvan ik denk: jongens, het gaat om de belangen van de patiënten. Dat is toch wel op te lossen? Ik wijs op een prachtige stafruimte – mag niet. Ik noem een verbouwing – het verbouwbudget is op. Een kafkaëske strijd.”

♣ 7 *Wat zou u als eerste veranderen als u de baas van deze universiteit werd?*

“Ik zou de interne managementbesprekingen verbieden. Zowel het UMC als de universiteit stel ik me voor als een bal met een binnen- en een buitenkant. In de binnenkant staat iedereen te veel met de rug naar buiten gekeerd. Het contact met de buitenwereld moet sterker. Laat verpleegkundigen bijvoorbeeld eens per maand met patiënten vergaderen. Een universiteit mag geen gesloten bal zijn maar een punt in een netwerk. Laat wetenschappers met journalisten praten, met beleidsmakers, met subsidiegevers en zo min mogelijk met elkaar.”

Wanneer wordt u de baas van deze universiteit?

“Haha, ik heb geen affiniteit met het beheren van interne organisaties. Maar zo gauw de universiteit voldoende met de buitenwereld in contact staat, verandert de zaak.”

♠ 9 *Over welk nieuws hebt u zich het laatst druk gemaakt?*

“Ik voel me echt onbehaaglijk bij de discussie over global warming. Ik heb dan de neiging om het journaal uit te zetten. Een onheilsprophetie waar ik me grote zorgen over maak. Ik probeer een steentje bij te dragen op mijn eigen manier. Bijvoorbeeld met het opzetten van de Digitale Poli Oost, waarbij zorginstellingen samenwerken. Op dit moment staat er een aantal

ivf-patiënten in de file op de Waalbrug voor een echo van vijf minuten in het UMC St Radboud. Er moet een systeem komen waarbij de patiënten die echo in een kliniek in de buurt kunnen krijgen en dat de informatie vervolgens digitaal beschikbaar is voor het UMC. Scheelt heel wat kilometers van heel wat auto’s.”

♥ 6 *Wat is uw meest dierbare bezit?*

“Mijn gezin is heel kostbaar – ik heb vier kinderen. Het leven is eindig. Daar komt mijn belangstelling voor voortplanting vandaan: dat is een heel belangrijke biologische functie in het leven. Het geeft ons de schijn van onsterfelijkheid. Zonder voortplanting houdt alles op. In mijn kinderen zie ik het nieuwe leven, de nieuwe drive om dingen te bereiken en te veranderen.”

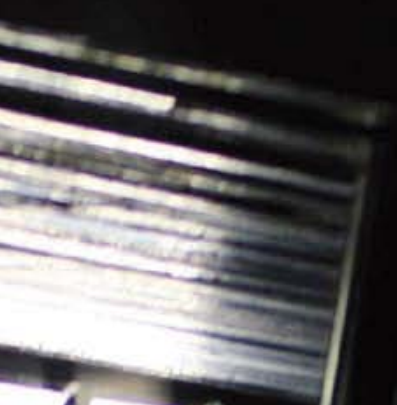
Kinderen zijn toch geen bezit?
“Dan zijn de gedachten aan mijn kinderen mijn dierbaarste bezit. Materieel kies ik voor mijn verrekijker. Heerlijk om vogels te kijken in de Ooijpolder met een stel vrienden. Een dag rondstruinen, ouwehoeren, vogels kijken. Ik geniet van de leegte. Ik woon in de stad, maar ben geen stadsmens. Het is pure noodzaak, vanwege mijn diensten. En ik heb een hekel aan autorijden. De drukte, de stress, het opletten.”
Net als uw baan.
“Als ik vrij ben, wil ik dat even niet.”

♣ 6 *Welke vraag wilt u het liefst aan uzelf stellen?*

“Ik zou willen weten waar ik over een jaar of tien, twintig sta.”
En?
“Hopelijk heb ik er dan aan kunnen bijdragen dat zorginstellingen zich patiëntgerichter opstellen.” x

*Tekst: Anne Dohmen
Fotografie: Erik van 't Hullenaar*

GANG FEEST!
15 NOV.

Het geheim van het huisfeest

U en uw onervaren huisgenoten willen een huisfeest geven. Een zoekopdracht op Google levert geen bruikbare hits op en ook uw ingeslapen studiegenoten zijn niet in staat u te helpen. Toch blijft het jeuken: uw studentenleven lijkt ten onder te gaan in een poel van saaiheid, regelmaat en verveling. Vox helpt u een handje en geeft alle benodigde ingrediënten voor een booming huisfeest.